

NOT: Geçici işçi ve sözleşmeli personel olarak çalışılan sürelerin emekli ikramiye hesabına dahil edilip edilmeyeceği hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-13120167

01/08/2025

Konu: Görüş (Geçici İşçi ve Sözleşmeli Personel Olarak Çalışılan
Sürelerin Emekli İkramiye Hesabına Dahil Edilip Edilmeyeceği)

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazı.

Başkanlığınızda 4857 sayılı Kanuna tabi olarak çalışmakta iken sözleşmeli personel statüsüne geçen ve bilahare Devlet memuriyetine geçirilen personelin kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı ve emeklilik ikramiyesine ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 2 nci maddesinde, *"Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı, bu Kanunla mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı kanunlara tabi olanlara bağlanacak yaşlılık aylıkları aşağıdaki şekilde hesaplanır: ...*

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sigortalı veya iştirakçi olup, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra aylık talebinde bulunanlardan, farklı sosyal güvenlik kurumlarına ya da bu Kanunda belirtilen sigortalılık hallerinden birden fazlasına tabi olanlara aylık bağlanmasına esas alınacak kanun, bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre tespit olunur ve bunlar hakkında, bu Kanunun geçici maddelerindeki hükümler uygulanır. Ancak, bunlardan bu Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girmeyenlere 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz. Bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanuna göre 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanması gerekenlerden, bu Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girmeyenler için, bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri esas alınır. (a) bendi hükümlerinin uygulamasına esas alınacak kanun, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında geçen süreler hariç, bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre belirlenir. Bu Kanuna tabi hizmetlerle 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarda geçen hizmetlerin birleştirilmesinde de bu fıkra hükümleri esas alınmak suretiyle bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri uygulanır. ..." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, mülga 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 12 nci maddesinde, *"kendilerine bu Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlananlara, T.C. Emekli Sandığına tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda prim veya kesenek ödemek suretiyle geçen sürelerinin toplamı üzerinden, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre emekli ikramiyesi ödenir. (Ek cümle: 24.07.2008 - 5793 S.K/Madde 6) 4857 sayılı İş Kanununa tabi olarak geçen hizmet sürelerine karşılık emekli ikramiyesi ödenebilmesi için, iş sözleşmesinin İş Kanunu hükümlerine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olması; sözleşmeli personel olarak geçen sürelerle karşılık olarak emekli ikramiyesi ödenebilmesi için de, hizmet sözleşmesinin ilgili mevzuatına göre iş sonu tazminatına veya aynı mahiyette olmakla birlikte başka bir adla ödenen tazminata hak kazanılmasına uygun olarak sona ermiş olması şarttır.*

Ancak, ilgililere, her ne suretle olursa olsun evvelce iş sonu tazminatı veya bu mahiyette olmakla birlikte başka bir adla tazminat ödenen süreler ile kıdem tazminatı ya da emekli ikramiyesi ödenmiş olan süreler, emekli ikramiyesinin hesabında dikkate alınmaz.

Ayrıca, 8 inci maddenin birinci fıkrası gereğince aylık bağlananlara, emekli oldukları son görevlerinden dolayı ilgili bulundukları sosyal güvenlik kurumu kanununun emekli ikramiyesine veya

iş kanununun kıdem tazminatına ilişkin hükümleri uygulanır. Bu fıkraya göre emekli ikramiyesi ödenmesinde, birinci fıkra hükümleri de dikkate alınır." hükmü bulunmaktadır.

Buna göre, 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre birleştirilmiş hizmet süreleri üzerinden emekli aylığı bağlananlardan, 5434 sayılı Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda işçi veya sözleşmeli personel statüsünde çalışmış olanların bu hizmet sürelerine karşılık emekli ikramiyesi ödenebilmesi için; işçi statüsünde çalışmış olanların iş sözleşmelerinin kıdem tazminatını hak kazanacak şekilde, sözleşmeli personel statüsünde çalışmış olanların ise idari hizmet sözleşmelerinin ilgili mevzuatı kapsamında iş sonu tazminatı veya aynı mahiyette başka ad altında yapılan tazminata hak kazanacak şekilde sona ermiş olması gerekmektedir.

4857 sayılı İş Kanununun 120 nci maddesi ile mülga 1475 sayılı İş Kanununun kıdem tazminatına ilişkin 14 üncü maddesi yürürlükte bırakılmış, geçici 1 inci maddesinde ise diğer mevzuatta 1475 sayılı İş Kanununa yapılan atıfların bu Kanuna yapılmış sayılacağı, bu Kanunun 120 nci maddesi ile yürürlükte bırakılan 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının 1 ve 2 nci bendi ile onbirinci fıkrasında, anılan Kanunun 16, 17 ve 26 ncı maddesine yapılan atıfların bu Kanunun 24, 25 ve 32 nci maddelerine yapılmış sayılacağı hükme bağlanmıştır. 5/8/1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinde ise hangi hallerde kıdem tazminatı ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Ancak mülga Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün 03.07.2015 tarihli ve 74039676-103.02[115601.21]-6203 sayılı görüş yazısında, *"Diğer taraftan, ilgide kayıtlı yazılarınızda, bahse konu statü değişikliği halinin 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde sayılan ve kıdem tazminatına hak kazandıran hallerden olmaması sebebiyle, Kurumunuz uygulamasının bu kişilerin işçilikte geçen süreleri için emekli ikramiyesi ödenmemesi yönünde olduğu belirtilmektedir. Ancak, işçi ve işveren tarafının serbest iradesiyle oluşan ve işçinin bağımlı olarak iş görmeyi, işverenin ise ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan belirsiz süreli iş sözleşmeleri genel olarak taraflardan birinin iradesiyle sona ermekte olup, 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde kıdem tazminatının hangi hallerde ödeneceği hususunda da bu durumun dikkate alındığı değerlendirilmektedir.*

Bu çerçevede, başka bir statüye geçişi ifade eden atama işleminin ya da salt statü değişikliği durumunun belirsiz süreli iş sözleşmesini tek başına sona erdirmeyeceği ve bu durumda kıdem tazminatına hak kazanılıp kazanılmadığı hususunun; kurum yönetmeliği, yönetim kurulu kararı veya kurum içi sınav uygulaması dikkate alınarak her bir olay için belirsiz süreli iş sözleşmesinin hangi tarafça (işçi veya işveren) feshedildiğinin tespitine bağlı olduğu mütalaa edilmektedir. Ayrıca, söz konusu tespit sonucunda iş sözleşmesinin işçi tarafından feshedildiğine yönelik olarak kesin bir olguya dayanılmadığı sürece; kurum yönetmeliği, yönetim kurulu kararı veya kurum içi sınav uygulaması sonucunda kıdem tazminatı ödenmeksizin aynı kamu kurumunda statüsü değiştirilerek görev yapmaya devam edenlerin işçilik sürelerinin emekli ikramiyesi hesabında dikkate alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir." denilmiştir.

Nitekim, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının 5434 Sayılı Kanuna Tabi Olanların İş ve İşlemlerine İlişkin 2020/22 sayılı Genelgesinde, *"Ayrıca, kıdem tazminatı ödemelerinde ispat yükünün idarelerde olduğu dikkate alındığında Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda 4/1-(a) kapsamında geçen sigortalı hizmet sürelerine karşılık olarak, ilgili kurumlardan bu surelere kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı veya bu mahiyette olmakla birlikte başka bir adla tazminat ödenip ödenmediğine dair Kurumumuzca bilgi talep edilmesine rağmen ilgili kurumlarca söz konusu ödemenin yapıp yapılmadığına ilişkin herhangi bir bilgi veya belge gönderilememesi hallerinde 4/1-(a) kapsamında geçen anılan çalışmaların kıdem tazminatı veya iş sonu tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olması kaydıyla, ilgililerin söz konusu çalışma süreleri de emekli ikramiyesi ödenmesine esas surelere dahil edilecektir.*

Yapılan araştırma sonrasında memuriyet görevine yasal düzenleme sonucunda zorunlu olarak geçtiği veya yasal düzenleme sonrası oluşan hakkına istinaden kendi isteği ile geçtiği anlaşılanların bu sürelerine emekli ikramiyesi ödenecektir." denilmiştir.

Yine 12.7.2013 tarihli ve 6495 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 9 uncu maddesinde, "... *Bu madde kapsamında memur kadrolarına atananlara iş sonu tazminatı ödenmez. Bu personelin önceden iş sonu tazminatı ödenmiş süreleri hariç, iş sonu tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu uyarınca ödenecek emekli ikramiyesine esas toplam hizmet süresinin hesabında dikkate alınır. ...*" hükmü yer almaktadır.

Başkanlığınızda 4857 sayılı Kanuna tabi olarak çalışmakta iken sözleşmeli personel statüsüne geçen ve bilahare Devlet memuriyetine geçirilen bir personele ilişkin yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalara göre işlem tesis edilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü